

21 april 2015

Innovation Day

PERSPECTIEF VOOR
CAPACITEITSOPBOUW

Harry Derksen:
***“Bedrijfsleven
en ontwikkelings-
organisaties
kruipen dicht
naar elkaar toe”***

PAGINA 5

Good practices
Duurzame business
en sociale innova-
tie: 7 innovatieve
voorbeelden

PAGINA 6

13 factoren
voor succes
Vereenvoudig het pro-
ces, wees duurzaam
en maak gebruik van
alumninetwerken

PAGINA 9

5

Harry Derksen:
**‘Organiseer
het toeval’**

9

‘Een app voor de terugkoppeling van projecten’

COLOFON
Innovation Day is een eenmalige uitgave van EP-Nuffic.

Het team van Magazine on the Spot:
Redactie
Karlijn Broekhuizen en Robin Ouwerkerk
Eindredactie
Eric Went
Vormgeving
Nanda Alderlieste
Fotografie
Sanneke Fisser

www.magazine-on-the-spot.nl

Nederland heeft een lange traditie op het gebied van capaciteitsopbouw van onderwijsinfrastructuur. Tegenwoordig is dat bij EP-Nuffic gevat in het NICHE- en NFP-programma. En terwijl het heel mooi is dat het programma nog bestaat, is er wel een noodzaak tot vernieuwing. Uit gesprekken met onderwijsinstellingen en andere betrokkenen blijkt dat de belangstelling voor ontwikkelings-samenwerking terugloopt. De nieuwe beleidslijn, in Nederland en in Europa, om hulp én handel sterker te verbinden, biedt heel veel kansen. Voor duurzame economische ontwikkeling – één van de prioriteiten van de Nederlandse regering – zijn duurzame partnerships nodig tussen kennisinstellingen. De vier speerpunten van het buitenlandbeleid bieden goede mogelijkheden. Het gaat dan om: voedselzekerheid, water, seksuele/reproductieve

gezondheid en rechten, en veiligheid en rechtsorde. Voor kennisinstellingen is het waardevol om kennis en ervaring te brengen naar het zuiden voor de eigen onderwijs- en onderzoekspraktijk. Kennis en ervaring wordt steeds meer internationaal ontwikkeld en opgehaald om ook het onderwijs en onderzoek in Nederland te versterken. Dit biedt andere wegen en mogelijkheden. Onze programma's kunnen via onderwijs beter bijdragen aan de oplossing van sociaal economische issues. We kunnen beter aansluiten bij het (economisch) werkgebied van de ambassades om zo de aanvragen voor middelen voor capaciteitsopbouw relevanter en gemakkelijker te maken. We kunnen slimmer gebruik maken van cofinanciering met bedrijven. We kunnen het zo inrichten dat Nederlandse bedrijven en instellingen profijt hebben van wat we met capaciteitsopbouw doen. En

we kunnen de werkwijze binnen de programma's flexibiliseren. Het zijn wegen die EP-Nuffic gaat bewandelen. Maar voor slimmer, effectiever werken moeten wij ook met elkaar nieuwe vormen van samenwerking aangaan. Waar hebben onderwijsinstellingen behoefte aan? Wat zijn voorbeelden waarvan we kunnen leren hoe het beter kan? Dit geldt niet alleen voor de samenwerking met onderwijsinstellingen zelf, maar ook voor de samenwerking met organisaties als VSNU, Vereniging van Hogescholen, het ministerie van Buitenlandse Zaken en RVO. Alleen door samen te innoveren en aan te sluiten bij de nieuwe beleidslijnen kunnen we capaciteitsopbouw weer terugbrengen in het hart van onderwijsinstellingen. De combinatie van hulp én handel zorgt daarbij voor meer mogelijkheden dan ooit tevoren!

CAPACITEITSOPBOUW IN PERSPECTIEF

Ontwikkelingssamenwerking volgens het kabinet:

3 doelen

- Uitbannen van extreme armoede
- Stimuleren van duurzame en inclusieve groei overal ter wereld
- Creëren van succes voor Nederlandse bedrijven in het buitenland

4 speerpunten

- Voedselzekerheid
- Water
- Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten
- Veiligheid en rechtsorde

Hoe passen we de EP-Nuffic-programma's daarop aan?

- 1** **Grotere en meer strategische betrokkenheid van Nederlandse kennisinstellingen → Duurzame partnerships**
Redenen voor afnemende belangstelling kennisinstellingen:
- Te weinig financiële prikkels
 - Ingewikkelde procedures: langdurig en weinig flexibel
 - Onvoldoende ruimte voor maatwerk

- 2** **Uitvoering van programma's moet meer ruimte bieden voor invulling van doelstelling programma, partnerships en de Aid&Trade agenda van kabinet.**
NICHE en NFP worden relatief geïsoleerd van lokale, regionale of globale programma's uitgevoerd.

Daarom: Innovatie

Hoe?

- Volle breedte, dus de combinatie van hulp én handel
- Focus op 8 transitielanden
- Pilots en concrete labs

Concreet:

MAATWERK: zoeken van samenwerking met ambassades en aansluiten bij Meerjaren Strategische Plannen per ambassade

LEREN VAN ANDEREN: betrekken van al opgebouwde expertise

CREATIVITEIT VOOROP: zoeken naar innovatieve wegen en minimaliseren van tijdrovende onderdelen

BEST PRACTICES GEBRUIKEN: succesvolle experimenten breder toepassen

CUTTING RED TAPE: soepeler omgaan met te strakke procedures

VERTREKKEN VANUIT COMBINATIE AID&TRADE.

Innoveren volgens Harry Derksen:

‘Organiseer het toeval’

Harry Derksen werkt met de New World Campus aan duurzame innovaties. Hoe innoveer je eigenlijk? Eén ding staat voorop: wie niet waagt, die niet wint.

Hebben we te maken met een transitie of revolutie?

“We zitten in de overgang van een lineaire naar een circulaire economie. Een economie waar geen afval meer bestaat en we grondstoffen moeten hergebruiken. Die verandering is lastig, maar we zien allemaal initiatieven ontstaan die naar een circulaire economie toe werken.”

Kunnen we die verandering ‘managen’?

“Je moet als bedrijf steeds op tijd verandering inzetten. Steeds iets anders. Anders ben je niet meer van waarde.”

Werkt dat ook zo bij ontwikkelingssamenwerking?

“Ja. Er is minder subsidie beschikbaar, dus kruipen bedrijfsleven en ontwikkelingsorganisaties dichter naar elkaar toe. De sociale onderneming is in het zuiden sterk in opkomst. Het probleem is echter dat het ontbreekt aan capaciteit en ondernemerschap. Creëer een economische basis en werkgelegenheid.”

Hoe?

“Er is daar vaak een veelheid aan problemen. Je hebt verschillende middelen nodig: een beetje economie,

een beetje techniek en een beetje sociaal. Die integratie is belangrijk. Zet in op *minors* die studenten aantrekken die van alles iets in huis hebben.”

Valt er niets te plannen als het gaat om innovatie?

“Verzin iets radicaal anders. Organiseer het toeval. Blijf niet rondlopen met een probleem, een stimulans van buitenaf geeft je de oplossing die je van tevoren niet verwachtte. Als je op zoek bent naar de naald in de hooiberg, vind je de mooie boerendochter.”

Wat jaagt innovaties aan?

“Begeef je in een omgeving met diversiteit, dan ontstaat nieuw DNA. Op de High Tech Campus in Eindhoven is de concurrentie groot, maar worden mooie dingen ontwikkeld. Breng partijen

samen die vanuit verschillende gezichtspunten naar hetzelfde kijken.”

En verder?

“Sta mislukkingen toe, zorg voor co-creatie, zet kennis uit het verleden opzij en zorg voor de juiste timing.”

7 Innovatieve good practices

Welke lopende programma's zijn inspirerend en succesvol? Wat maakt ze innovatief en hoe kunnen we ze breder toepassen? Een selectie uit Burundi, Bangladesh, Rwanda/Congo, Benin, Vietnam en Zambia.

1

BIRATURABA!

Wie: Rutgers WPF in samenwerking met CARE
Waar: Burundi

The World Starts With Me, het internationale seksuele voorlichtingsprogramma van Rutgers WPF maakt deel uit van het programma BIRATURABA! Dit programma verbetert de seksuele gezondheid van jongeren in Burundi. Om het programma te laten slagen, sluit Rutgers WPF aan bij de behoefte van lokale mensen. Seksualiteit blijft geïsoleerd als het niet gekoppeld is aan het nationale curriculum. Daarom leidt Rutgers WPF trainers op bij lokale partnerorganisaties die zich hard maken voor het programma. Voorts is de Nederlandse ambassade aangehaakt en heeft de overheid van Burundi het programma omarmd. Advies van Rutgers WPF: 'Doe soms water bij de wijn, laat lokale partners beslissingen nemen. Dan kom je verder'.

2

DUURZAME BUSINESS

Wie: Nyenrode Business Universiteit, MVO Nederland, BUFT
Waar: Bangladesh

Het vierjarige BUFT Capacity Development Program is een unieke samenwerking tussen docenten van de University of Fashion and Technology (BUFT) uit Bangladesh, MVO Nederland en Nyenrode Business Universiteit. Docenten uit Bangladesh volgen op Nyenrode een training op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en innovatief leiderschap. Vervolgens zetten zij de opgedane kennis in eigen land in. BUFT is gespecialiseerd in confectiekleding: interessant voor Nyenrode als Business Universiteit. 80 Procent van de export van Bangladesh wordt gedragen door deze sector. Daarom is het des te belangrijker om duurzaam en milieubewust te werken. Het inzetten op zowel ondernemerschap als op verantwoord ondernemen maakt dit project innovatief. Dit is een NICHE-project.

3

SOCIALE INNOVATIE

Wie: EU, DRIFT
Waar: Afrika

Sociale innovatie ontstaat meestal op een organische manier. Je komt bij elkaar omdat je elkaar nodig hebt. Maar hoe kun je dat als overheid structureren? Is regelgeving de oplossing? Regelgeving wordt juist vaak gezien als een enorme belemmering. Hoe kun je mensen stimuleren tot sociale innovatie zonder die barrière op te werpen? Dat onderzoekt TRANSIT, een ambitieus project over de theoretische grondslag van sociale innovatie. TRANSIT moet de link leggen tussen theorie en praktijk. Daarom onderzoekt zij ruim 2000 cases in de periode 2014-2017 en heeft zij twee tools ontwikkeld. Op basis van deze onderzoeksresultaten, workshops en digitale communicatie ontwikkelt TRANSIT trainingen en adviezen voor beleidsmakers en sociale ondernemers. Uiteindelijk doel: ervoor zorgen dat sociale innovatie slaagt en bijdraagt aan de oplossing van sociaal economische issues.

6

4

INCLUSIEVE AANPAK

Wie: Ecopolis Europe, regionale universiteiten, kennisinstellingen in Nederland
Waar: Rwanda/Congo

In het grensgebied van Congo en Rwanda liggen volop mogelijkheden voor Nederland. Het gaat om enorme gebieden van duizenden hectare lössgrond; ideaal voor het telen van aardappelen, rijst en mais. Ecopolis Europa ontwikkelt met regionale universiteiten en Nederlandse kennisinstellingen grote landbouwgebieden samen met lokale boeren. De uitdaging is om Nederlandse ondernemers te vinden die daarin willen stappen. Lokale ondernemers krijgen trainingen op maat en financiering loopt via *joint proposals*. Opmerkelijk: de aanpak is inclusief, dus behalve aandacht voor ondernemerschap is er ook veel aandacht voor duurzame productie en natuurbehoud. Dit traject gaat twintig tot dertig jaar duren.

7

MASTER EDUCATIE

Wie: Maastricht School of Management
Waar: Zambia

In aanwezigheid van de Zambiaanse minister van Onderwijs behaalden de eerste Zambiaanse afgestudeerden eind november 2014 hun *Master of Management in Education*. Met deze opleiding wordt het staf- en middenkader van universiteiten in ontwikkelingslanden versterkt. De Mukuba University in Kitwe en de Kwame Nkrumah University in Kabwe zijn onlangs getransformeerd van een lokale pedagogische academie naar een universiteit die docenten opleidt voor middelbare scholen. Onontbeerlijk in landen die op economisch niveau willen groeien. CINOP helpt beide onderwijsinstellingen in het transformatieproces. Dit is een NPT/NICHE-project.

7

5

WATERINSTITUUT

Wie: Wageningen University, Hogeschool Van Hall Larenstein
Waar: Benin

Drie Nederlandse kennisinstellingen startten in 2005 vijf NPT waterprojecten in Benin. Na afloop wilden de Beninese partners de waterexpertise en bestaande wateropleidingen binnen hun universiteit bundelen en onderbrengen in een Waterinstituut. Ze schreven hiervoor een NICHE-project. De Nederlandse ambassade was enthousiast en heeft de afgelopen twee jaar veel energie gestoken in het Waterinstituut om het tot een succes te maken. Het Waterinstituut moet een nieuwe generatie waterspecialisten opleiden op Bsc-, MSc en PhD niveau. Het is een reguliere faculteit van de universiteit, aanspreekpunt voor alle vragen op het gebied van water en doet onderzoek naar de problematiek waarmee Benin wordt geconfronteerd, zoals de ontwikkeling van een Deltaplan. De Nederlandse expertise biedt kansen voor Nederlandse bedrijven.

6

VIETNAMESE ARBEIDSMARKT

Wie: Saxion Hogeschool, Universiteit van Amsterdam en Hogeschool Van Hall Larenstein
Waar: Vietnam

Vietnam wilde het onderwijs beter laten aansluiten op de arbeidsmarkt. Zo waren er veel theoretisch natuurkundigen, maar geen praktisch natuurkundigen. In vier jaar is het curriculum aangepast. Vervolgens adviseerden Nederlandse kennisinstellingen over het betrekken van bedrijven bij het onderwijs, bijvoorbeeld door stageplaatsen te initiëren. De praktisch geschoolde academici in Vietnam vinden nu gemakkelijk werk. In Vietnam zijn nu tien voorbeelduniversiteiten waarmee Saxion samenwerkingsverbanden is aangegaan. Bedrijven uit Nederland kloppen aan voor stages in Vietnam en profiteren van Vietnamese alumni. Saxion zorgt er zelf voor dat een aantal medewerkers Vietnamese spreekt. Als je wilt internationaliseren moet je ook daarin investeren. Dit is een NPT/NICHE-project.

5 workshops,
102 deelnemers,
4 stellingen en minstens
1000 antwoorden.
Een fragment.

“Hoe kunnen we inzichtelijk maken welke projecten we hebben lopen? EP-Nuffic zou een online etalage kunnen ontwerpen waarin iedereen zich kan presenteren.”

“Buitenlandse Zaken gaat een soortgelijk framework lanceren. We moeten naar samenwerking en partnerschappen. Daar ligt de toekomst.”

“Dat we het taboe hierover doorbreken: dat is de échte innovatie.”

“Ik vind de relatie met het bedrijfsleven minstens zo interessant. We zijn daar niet alleen om armoede te bestrijden, maar ook om het Nederlandse bedrijfsleven te versterken.”

“Het is belangrijk de sectorpolitiek duidelijk in beeld te hebben. En hoe past het bedrijfsleven daarbinnen? Ken de context, dan voorkom je dat je schade aanbrengt.”

“Soms zijn de voorbeelden wel schrijnend. Er wordt geïnvesteerd in artsen, maar voor patiënten is er weinig geregeld. Hoe verhoudt dit zich tot het beleid?”

13 FACTOREN VOOR SUCCES

KEN JE KENNIS-INSTELLING

1. Geef kennisinstellingen meer vrije ruimte.
2. Zorg voor flexibiliteit van het instrumentarium, vereenvoudig het proces.
3. Sluit aan bij kernactiviteiten en de bijbehorende thema's van kennisinstellingen.

PAK HET PROCES

4. Geef elkaar als partner de ruimte om ook een andere rol in te nemen.
5. Denk vanuit lange-termijnrelaties en zorg dat projecten duurzaam zijn.
6. Geef jongeren meer ruimte, gebruik hun snelheid en innovatieve manier van denken.
7. Maak actief gebruik van de alumni-netwerken.

VERBIND

8. Verbind divers gefinancierde projecten.
9. Begin met kleine start-ups, ga pas later opschalen.
10. Zorg voor een geïntegreerde en ingebedde aanpak: sluit aan bij de lokale praktijk.

COMMUNICEER

11. Zorg als EP-Nuffic voor goede informatievoorziening.
12. Deel kennis, toon de successen die uit de innovatieruimte komen.
13. Gebruik innovatieve vormen en media om te rapporteren.

Waarin schuilt de innovatie?

SAMEN KENNIS CREËREN

“Het mooiste bij capaciteitsopbouw is om gezamenlijk aan kenniscreatie te doen en niet alleen aan kennisoverdracht. Dat past ook het beste bij duurzame samenwerking in het zuiden. Voor kennisinstellingen betekent dit dat ze weg moeten van consultancy en samenwerking echt strategisch moeten inzetten.”

Jurgen Rienks, VSNU

APP VOOR TERUGKOPPELING

“Welke innovatie zoek je? Op principeel gebied? Wij zijn nu bezig met een aanvraag voor een project rondom fossiele energie. Terwijl iedereen weet dat de toekomst ligt bij duurzame energie. Zeker ook in Afrika. Meer praktisch: laten we vooral nieuwe technologische mogelijkheden inzetten om projecten te verbeteren. Een app voor de terugkoppeling van projecten zou helpen. Dat is beter en sneller dan een dik rapport.”

Elanna Veldkamp,
Hanze Hogeschool

BLENDED LEARNING

“Er is winst te behalen in de voorbereiding van studenten die bij ons komen studeren. Vooral door inzet van technologie. *Blended learning*. Die internationalisering zou je in de hele onderwijslijn – van basisonderwijs naar universiteit – terug moeten laten komen. Als je je op hele jonge leeftijd al bewust wordt dat de wereld heel groot is, maar ook heel dichtbij, dan pluk je daar later de vruchten van.”

Jeroen Ouburg,
Wageningen University

INNOVATIE IS DURVEN EN GEWOON DOEN!

Vijf personen vatten de gesprekken en discussies samen in een *round up*. Wat blijft hen bij van alle ideeën die voorbij zijn gekomen? Ofwel: welke nieuwe wegen moet EP-Nuffic gaan bewandelen?

Theo Hooghiemstra (EP-Nuffic): “Het is de kunst om op bepaalde momenten weg te geraken van NFP, NICHE en EP-Nuffic. Dat zijn instrumenten die werken in capaciteitsopbouw. Maar het gaat om de doelen. We moeten even over de eigen schaduw heen springen.”

Mieke Vogels (ministerie van Buitenlandse Zaken): “In NICHE zit altijd spanning. Vanuit het ministerie moet het de agenda van handel en ontwikkelingssamenwerking bedienen. In het hoger onderwijs autonomie en onderwijskwaliteit. Wiens belang weegt zwaarder? Misschien moeten we gewoon erkennen dat die spanning er is. En daar gewoon mee leven.”

Jurgen Rienks (VSNU): “We moeten ons de vraag stellen hoe capaciteitsopbouw strategisch is veranderd bij Nederlandse onderwijsinstellingen. Laten we capaciteitsopbouw gebruiken om kennis te creëren; niet alleen om kennis over te dragen. Dus hoort het bij de strategische internationaliseringsdoelstellingen. Daarnaast is het een positioneringsinstrument voor Nederland. We moeten beter kijken hoe we dat kunnen gebruiken.”

Loes Witteveen (Van Hall Larenstein en Wageningen University): “Ik zie wel een tegenstelling tussen *start ups* en strategische partnerschappen. Bij strategische partnerschappen kom je vaak dezelfde instanties tegen. De *usual suspects*. Wil je innoveren, dan moet je ook geld durven stoppen in *start ups* en in partners die je niet kent.”

Wieke Blaauw (Platform for International Education): “Steeds meer overheden werken aan capaciteitsopbouw. Laten we aansluiten bij de verbanden die er al zijn. Nu bouwen we te vaak een relatie op basis van een financiële stroom op. Als je begint vanuit een bestaand netwerk, dan is je relatie veel duurzamer. Dan is het ook logisch te kijken naar andere financieringsvormen, zoals cofinanciering.”

Witteveen: “Er verandert veel in het onderwijslandschap. Ik zie dat mensen Phd cursussen volgen omdat ze anders geen carrière kunnen maken. Om die reden komen er heel veel studenten aan. Wij hebben nog geen antwoord hoe we die allemaal gaan trainen. We kunnen beginnen met hen laten reflecteren op hun werk tot nu toe. Dat hoeft niet met een NICHE-programma. Dat is meer *brokerage* en *facilitation*. Het zou een rol voor EP-Nuffic kunnen zijn.”

Vogels: “Vandaag ging het veel over die *broker*-functie. Om die te vervullen heb je informatie nodig. Wat doen andere donoren, wie zijn partners, wat doen universiteiten? *lati* – International aid transparency initiative – is een aanzet daartoe. Wie doet wat waar? Het lijkt mij prachtig om via een muisklik te zien welke projecten er in welke landen lopen en wie daarbij betrokken zijn. Daarin moeten we investeren.”

Hooghiemstra: “Innoveren zoals wij dat gaan doen is praten, denken en doen tegelijkertijd. We hebben u daarbij nodig. En we zullen fouten maken. Maar het zal ons werk uiteindelijk beter maken.”

ZO GAAN WE VERDER!

De bijeenkomst van 21 april 2015 was de start van een actiegericht innovatieplan dat twee jaar duurt. Doel is om de procedures en organisatie te vernieuwen en beter te laten aansluiten op de behoeften. Nu volgen er besprekingen met lokale én Nederlandse kennisinstellingen en bedrijven en met organisaties zoals VSNU, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, de Vereniging van Hogescholen en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Parallel daaraan worden concrete innovatieve projecten gestart en ondersteund in een groot aantal landen.

In het najaar van 2015 volgt een *high-level meeting*, met bestuurders. Daaraan zal ook de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking een bijdrage leveren.

EP-Nuffic @EpNuffic
Vandaag komen 100 partners van #EpNuffic bijeen om over innovatie in #capaciteitsopbouw te spreken.

Birgitte Vos @BirgitteVos
Rijke oogst uit #innocap. Vol goede moed naar nieuwe toekomst voor capaciteitsopbouw programma's. Met dank aan de Nederlandse instellingen.

Beer's tweets @BeerSchroder
#epnuffic 's #hooghiemstra uit zorg over de terugkopende betrokkenheid & belangstelling voor capaciteitsopbouw&duurzame samenwerkingsrelaties

Jeroen Ouburg @Jeroen_Ouburg
#innocap mooie stap gezet in innovatie in capaciteitsopbouw. Veel ideeën voor komende twee jaar. Wat wordt de stip op de horizon? @EpNuffic

René Vermeulen @renevermeulen
Interesting conference and workshop on innovative practices in international education. @MDFtweets #innocap @EpNuffic

EP-Nuffic @EpNuffic
Flexibilisering, langdurige samenwerking... Partners komen met hele lijst key succesfactoren voor innovatie in capaciteitsopbouw. #innocap

‘Vertrouw op onze expertise’

Zoveel mensen, zoveel wensen. Maar elke wens is een mogelijkheid tot verbetering van procedures of de samenwerking. Dus is de vraag: ‘Wat zou jij graag anders zien?’

Wie: **Linda Maat**

Is: senior project manager, Hanze Centre for Development Cooperation

Wil graag: meer vrijheid in het kiezen van partners in ontwikkelingslanden. “EP-Nuffic heeft de selectie gemaakt. Maar wij weten als hogeschool zelf prima met welke partners we kunnen samenwerken. Vertrouw op onze expertise.”

Wie: **Erna Leurink**

Is: directeur bedrijfsvoering ITC Universiteit Twente

Wil graag: dat toewijzing van gelden vaker meerjarig gebeurt. “Om te werken aan duurzame ontwikkeling moet je meerjarige afspraken kunnen aangaan met buitenlandse partners en niet in een jaarlijkse roulette terecht komen. Laat ons achteraf verantwoording afleggen.”

Wie: **Laura van Lee**

Is: trainer Internationaal, Rutgers WPF

Wil graag: een organisatie die alle ervaringen op het gebied van onderwijsvernieuwingen samenbrengt. “De rol van makelaar kan EP-Nuffic prima op zich nemen: ik zie een online portal met *good practices*, rolmodellen en een netwerk. Zet in de etalage wat je te koop hebt.”

Wie: **Jeroen Pool**

Is: directeur S3C BV

Wil graag: een eenvoudiger procedure om een project te ontwikkelen. “Werk met een systeem van haalbaarheidsstudies: geef mensen tijd en geld om in korte tijd aan een consortium te bouwen. Is dat kansrijk? Dan krijgt het een vervolg.”

Wie: **Kees Smit**

Is: afdelingshoofd VASVU, Vrije Universiteit Amsterdam

Wil graag: dat EP-Nuffic als uitvoeringsorganisatie fungeert. “Laat de samenwerking tussen universiteiten bij de kennisinstellingen. Vaak gaan het beurzen- en capaciteitsprogramma nog langs elkaar heen. Maar er wordt naar ons geluisterd, ik heb vertrouwen in de toekomst.”

Wie: **Herman Fleer**

Is: directeur van Ecopolis Europa

Wil graag: dat EP-Nuffic projecten langer financiert. “Voor innovatieve projecten is het belangrijk dat duidelijk is op welk moment hoeveel geld beschikbaar is, voor meerdere jaren. Dan weten onze partners ook dat we ons lang aan een project verbinden.”